

IZVJEŠĆE O RADU UDRUGE SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ ZA 2022. GODINU

Analiza postojećeg stanja

Udruga Savez Hrvata u Mađarskoj svoje aktivnosti obavljala je prema Radnom planu i Proračunu koji su prihvaćeni na skupštini održanoj u Mišljenu 28. svibnja 2022. te izmijenjenom Statutu, ostvarujući definirane ciljeve, zadaće i odluke.

Savez je svoje aktivnosti očuvanja baštine, njegovanja jezika i promicanja kulture ostvarivao u šest jednakopravnih regija nastanjenih pripadnicima hrvatske manjine.

Svojim najvažnijim ciljem smatrao je dodatan razvoj i unapređenje svoje narodnosnopolitičke strategije, kulturne autonomije i uvjeta, pravnog položaja, financijske situacije, veza i stabilnosti članstva, a u skladu s aktualnom narodnosnom politikom i zakonodavstvom.

Tijekom 2022. godine Savez je najvažnijima smatrao sljedeće zadaće:

- Poticanje na upis u popis hrvatskih birača u sklopu procesa izbora hrvatskog parlamentarnog glasnogovornika.
- Temeljita revizija Statuta Saveza, izmjene, prilagodba važećim zakonskim propisima i prihvaćanje istih.
- Rješavanje kadrovskih pitanja.
- Priprema i sazivanje godišnje skupštine.
- Povećanje broja članova, jačanje discipline pri plaćanju članarina.
- Korištenje mogućnosti koje pružaju natječaji.
- Jačanje partnerstava, konkretiziranje suradnje s hrvatskim organizacijama, samoupravama, tijelima drugih narodnosti i maticom.
- Održavanje državnih i regionalnih priredbi i programa, njegovanje hrvatske kulturne tradicije u cilju očuvanja materinskog jezika i vjerskog života.

KADROVSKI UVJETI

Rad izabranih upravljačkih tijela

Predsjedništvo

Članstvo je na Skupštini održanoj 2022. izabralo nove dužnosnike, pri čemu su članovi Predsjedništva i Odbora izabrani na petogodišnje razdoblje.

Sukladno tomu kadrovski sastav Saveza je sljedeći:

Sastav Predsjedništva:

• Joso Ostrogonac	-	predsjednik
• Arnold Barić	-	potpredsjednik
• Marijana Balatinac Dr. Al-Emadné	-	predsjednica Baranjske regije
• Józsefné Markovics	-	predsjednica Bačko-kiškunske regije
• Jozo Solga	-	predsjednik Podravinske regije
• Edit Horváth Paukovitsné	-	predsjednica Gradišćanske regije
• Eva Išpanović	-	predsjednica Regije Budimpešte i Peštanske županije
• Balázs Bódis	-	predsjednik Zalske regije

U svrhu unapređenja operativnosti Predsjedništvo je kroz godinu održalo pet sjednica. U skladu s pozitivnom tradicijom sjednice su svaki put održane u drugoj regiji, i to na sljedećim lokacijama, dolje navedenog dana, prema sljedećim temama i dnevnom redu:

Baja, 26. veljače 2022.

- Izvješća, razmatranje radnih i financijskih planova, parlamentarni izbori, dogovor o temama u vezi s popisom stanovništva.

Mišljen, 26. ožujka 2022.

- Dogovor o sazivanju Skupštine.

Brlobaš, 6. kolovoza 2022.

- Iskustva prvog polugodišta, financijska situacija, određivanje zadaća drugog polugodišta.

Pečuh, 8. listopada 2022.

- Dogovor o prijedlozima za dodjelu odličja, utvrđivanje regionalnih programa.

Serdahel, 21. listopada 2022.

- Državni dan Hrvata, financijske i radne zadaće za 2023. godinu, podržavanje programa.

Stalni gosti sjednica predsjedništva bili su predsjednik HDS-a Ivan Guban, predsjednik Nadzornog odbora Mišo Štanodvar i predsjednik Disciplinskog odbora David Gregeš. Parlamentarni glasnogovornik Jozo Solga sudjelovao je u dužnosti predsjednika Podravske regije. Na sjednice su pozvani i predstavnici hrvatskih medija. Na sjednicama su se vodili zapisnici. Odluke su donesene u formi rješenja.

Posebno nas raduje činjenica da je Marijani Balatinac Dr. Al-Emad na prijedlog Predsjedništva platforma „Croatian Womens Network“ dodijelila nagradu az „Utjecajne hrvatske žene za 2023. godinu u kategoriji umjetnost i kultura“.

Nadzorni odbor

Na Skupštini se odrekao dužnosti predsjednik NO Mišo Štanodvar. Zahvaljujemo se na njegovom višedesetljetnom aktivnom i stručnom radu.

Nakon obnove članstva sastav NO je sljedeći:

Hajnalka Vuković	- predsjednica
Martin Kubatov	- član
Robert Ronta	- član

Članovi nadzornog odbora provjerili su računovodstvene evidencije, financijske obračune i dokumente Saveza. Članovi Nadzornog odbora o svojim zaključcima izvijestili su Predsjedništvo. Izvješće o radu Nadzornog odbora na godišnjoj skupštini podnio je predsjednik NO-a.

Predsjednik Saveza i zastupnik računovodstvenog servisa redovito su pozivani na sjednicu Nadzornog odbora, na kojoj je sačinjen ažuran i ovjeren zapisnik. Zapisnik sadrži pojedine odluke.

Disciplinski odbor

Sukladno novom Statutu članove Disciplinskog odbora 2022. godine potvrdila je godišnja Skupština.

Sastav Odbora:

- David Gregeš - predsjednik
- Marija Pilšić - članica
- Joso Šibalin - član

Disciplinski odbor pratio je procese primanja novih članova i plaćanja članarine. Tijekom godine nije bilo disciplinskih predmeta.

Skupština

Predsjedništvo je svoju godišnju Skupštinu održalo 28. svibnja 2022. u Mišljenu. Na priredbi su sudjelovali uvaženi gosti, generalni konzul RH u Pečuhu Drago Horvat i gradonačelnik Mišljena dr. Károly Bíró koji su pozdravili sudionike.

Članovi Skupštine raspravljali su o izvješću o radu Saveza za 2021. godinu, financijskom izvješću, radnom planu za 2022., financijskom planu, proveli izmjene Statuta te donijeli kadrovske odluke.

Svi članovi Saveza izviješćeni su o sazivanju skupštine putem pisma ili elektroničke pošte; dostavljene obavijesti sadržale su dnevni red, te mjesto i vrijeme održavanja. Članstvu su na vrijeme dostavljeni i dokumenti koji su razmatrani na skupštini. Poziv i dokumenti pojedinačno su objavljeni u Hrvatskom glasniku i na mrežnoj stranici Saveza.

Pravnu podlogu za održavanje Skupštine omogućio je odvjetnik Dr. Kolos Harci-Kovács.

Predsjedničke dužnosti

Predsjednik Saveza Joso Ostrogonac predsjedničke dužnosti obavljao je prema Statutu, zastupajući interese Saveza na raznim forumima, sastancima, konferencijama i kulturnim priredbama. Uspostavio je i neprekidno održavao razgranate odnose s najvišim političkim krugove Mađarske i Republike Hrvatske, parlamentarnim glasnogovornikom Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskom državnim samoupravom, županijskim i mjesnim hrvatskim samoupravama, partnerskim institucijama, narodnosnim organizacijama i medijima.

Njegov dugogodišnji rad na Državnom danu Hrvata uz podršku predsjednika Republike Hrvatske Zorana Milanovića nagrađen je odličjem „Red Danice hrvatske s likom Antuna Radića”.

Predsjednika je u odsutnosti, samostalno, prema prethodnom dogovoru zastupao potpredsjednik Arnold Barić.

Članstvo

Broj registriranih članova Saveza već godinama kreće se oko 300-350 osoba. Naročito nas raduje činjenica kako je tijekom godine više mladih izrazilo želju pristupanja. Na žalost, preminulo je više članova starijeg naraštaja.

Redovitost uplata članarina je promjenljiva, iako smo tijekom godine svim članovima poslali pismo upozorenja i uplatnicu.

Predsjedništvo tijekom 2022. godine nije primjenjivalo instrument isključenja iz članstva.

Financijsko stanje i poslovanje Saveza

Financijsku podlogu poslovanja Saveza predstavljala su natječajna sredstva i uplate članarina. Sukladno nacrtu proračuna za 2022. godinu primljeni iznosi pokrivali su troškove sazivanja državne Skupštine, sjednica Predsjedništva i Nadzornog odbora te drugih sastanaka.

U okviru provedbe državnih i regionalnih programa omogućili smo nastupe kvalitetnih umjetnika, pokrili njihove putne troškove, riješili prijevoz mnogobrojne publike iz drugih dijelova zemlje i pokrili troškove skromnog dočeka gostiju.

Dobivenu potporu koristili smo za nabavu uredskog materijala, pokrivanje administrativnih, bankovnih, poštanskih, telefonskih i telekomunikacijskih troškova, održavanje službenog vozila i kadrovske troškove.

Projekti su prijavljeni ažurno i u utvrđenom roku, prema propisima. Prihod od članarina diferencirano je korišten za financiranje programa i priredbi regionalnih organizacija.

Precizne i zakonite računovodstvene usluge Savezu je pružao računovodstveni servis BM-KONTÓ iz Baje.

Poslovna banka Saveza: ERSTE BANK HUNGARY ZRT., broj bankovnog računa:
11600006 – 00000000 – 78612358

Taksativni prikaz realizacije planiranog proračuna sadrži Financijsko izvješće.

Najvažnija događanja, programi i priredbe 2022. godine

Državni gastronomski i kulturni dan

Usporedno sa Skupštinom u Mišljenu je 28. svibnja 2022. održan Državni gastronomski i kulturni dan. U skladu sa tradicijom regije su predstavile svoje gastronomsko umijeće i gastronomske karakteristike.

Državni dan Hrvata

Ovogodišnji Dan Hrvata u suorganizaciji HDS-a i Saveza održan je u Martincima 12. studenog 2022.

Priredba je počela svetom misom u mjesnoj crkvi. Misu je služio biskup Antun Skvorčević, a suslužili su župnici Ilija Čuzdi i Marko Bubalo. Prije svečanog kulturnog programa održano je otvorenje izložbe u Hrvatskom kulturnom i sportskom centru „Josip Džuretin“. Izložbu koja je predstavila kulturu i baštinu podravinskih hrvatskih sela otvorio je Ernest Barić. Nakon toga podravinski KUD-ovi i tamburaški sastavi na velikoj pozornici izveli su program pod naslovom „Od Martinja do Martinja“. Nakon programa upriličena je dodjela odličja. Savez je odlikovao Stipana Šokca iz Bačke, Josipa Tolnaja iz Gradišća, iz Budimpešte, umirovljenog ravnatelja Croatice Čabu Horvata i bivšeg predsjednika NO Mišu Štandovara.

Među uglednim gostima na priredbi su sudjelovali državni tajnik Ferenc Kalmár, predstavnici hrvatskog diplomatskog zbora u Mađarskoj i čelnici Ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Programi koji su ostvareni uz moralnu i financijsku podršku Saveza

Regionalne organizacije tijekom godine svoje tradicionalne programe za očuvanje baštine ostvarile su uz skromnu financijsku potporu Saveza.

Izvorima financiranja organizacije su pristupale i samostalno, prvenstveno kroz uspješne natječaje, te suradnju s mjesnim i županijskim hrvatskim samoupravama.

Potpore su obuhvatile mjesne hrvatske balove i prela (troškovi nastupa glazbenih sastava, predmeti za tombolu), dječje priredbe, natjecanja u poznavanju hrvatskog jezika, nastupe folklornih plesnih ansambala, izlete i ekskurzije, znanstvene elaborate, mjesne priredbe, organizacijske troškove, najamnine, tiskarske troškove, plakate, pozivnice, jubilarne priredbe, koncerte, mjesne hrvatske dane, seoske dane, hodočašća, mise, vjerske i povezane priredbe te putne troškove.

Javnopolitičke aktivnosti Saveza

Aktivnosti Saveza kao nevladine organizacije sve više dobivaju na važnosti. Savez dobiva sve veću važnost u javnopolitičkom i društvenom životu, a obavljanjem javnih, kulturnih i strukovnih zadaća štiti i zastupa prava te kolektivne i individualne interese hrvatske narodnosti.

Područja javnopolitičkog djelovanja:

- Predsjednik Saveza zajedno s parlamentarnim glasnogovornikom Hrvata u Mađarskoj i predsjednikom HDS-a sudjeluje u radu **Mađarsko-hrvatskog mješovitog odbora za**

manjine, čija je zadaća nadzor nad ostvarivanjem prava hrvatske manjine u Mađarskoj i mađarske manjine u RH te pružanje uzajamne pomoći.

Odbor je 7. prosinca 2022. na svojoj sjednici u Budimpešti razmotrio i uveo u zapisnik preporuke koje su obuhvatile opća pitanja, obrazovanje, kulturu i informiranje. Supredsjedatelji i članovi Odbora o svim pitanjima konzultirali su se s predstavnicima Hrvata u Mađarskoj te prihvatili njihove preporuke.

- Savez je aktivno sudjelovao u radu **Tematske radne skupine za narodnosna pitanja**. Zadaća radne skupine je promicanje ostvarenja narodnosnih prava u Mađarskoj, njihovo nadziranje i praktično ostvarenje te po potrebi predlaganje pojedinih izmjena Vladi.

Partnerstva Saveza

Savez svojim najvažnijim partnerom smatra **Hrvatsku državnu samoupravu**. Kvalitetnu suradnju dviju organizacija omogućuju redovite konzultacije, dijalog i koordinacija zajedničkih programa. Članovi Predsjedništva ujedno su i članovi Skupštine HDS-a, što olakšava zajedničko razmišljanje i kontakte.

Savez održava izvrsne odnose s **parlamentarnim glasnogovornikom Hrvata u Mađarskoj**, koji redovito sudjeluje na priredbama i sjednicama Saveza. Glasnogovornik Jozo Solga dobro poznaje uspjehe, brige i probleme Udruge, budući da je kao predsjednik Podravinske regije već više desetljeća član Državnog predsjedništva.

Savez je zajedno s HDS-om proporcionalni suvlasnik **Medijskog centra i izdavačke kuće Croatica d.o.o.**

Predsjedništvo redovito pribavlja informacije o poslovanju i aktivnostima Croatice. U radu Nadzornog odbora Croatice u ime Saveza sudjeluju Robert Ronta i Martin Kubatov.

Regionalne organizacije Saveza održavaju kvalitetne radne odnose s mjesnim i županijskim hrvatskim samoupravama. O uspjehu suradnje svjedoče brojni zajednički programi za očuvanje baštine, kulturne priredbe i aktivnosti s ciljem njegovanja materinskog jezika.

Predsjednik Saveza i regionalni predsjednici redovito informiraju hrvatske medije o organiziranim programima i aktualnim zadaćama. Na regionalnim priredbama i programima redovito sudjeluju novinari **Hrvatskog glasnika, Radio Croatice** te hrvatskih redakcija **Mađarskog radija i televizije**, koji objektivno izvješćuju javnost o događanjima.

Kontakte s maticom Savez održava preko **hrvatskog diplomatskog zbora u Mađarskoj** i samostalno.

Veleposlanik Mladen Andrić sa suradnicima redovito posjećuje priredbe koje organizira Savez, te nastoji obići čak i najmanja hrvatska naselja. Predsjednik Saveza ili njegov predstavnik redovito sudjeluje na službenim priredbama Veleposlanstva.

Generalni konzulat RH u Pečuhu također aktivno sudjeluje u narodnosnom životu, prvenstveno na području tri županije, Baranjske, Šomođske i Bačko-kiškunske županije.

Veleposlanstvo i Generalni konzulat redovito pozivaju čelnike Saveza na konzultacije, sastanke i priredbe.